

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 212.362 van 31 maart 2011
in de zaak A. 198.569/IX-7026**

In zake : Marcel VELLEMAN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Geert Dierickx
kantoor houdend te 9300 Aalst
Pontstraat 30 bus 8
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister
van Financiën
die woonplaats kiest te 1030 Brussel
Rechtskundige Dienst van de FOD Financiën
North Galaxy - Toren B - 26ste verdieping
Koning Albert II-laan 33

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 21 december 2010, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de beroepscommissie onbeperkt uitstel van de invordering van de belasting over de toegevoegde waarde van 4 oktober 2010 waarbij het beroep van Marcel Vellemans wordt verworpen en de beslissing van de gewestelijke directeur van Mechelen van 16 juli 2010 wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Auditeur Alexander Van Steenberge heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 21 maart 2011.

Staatsraad Daniël Moons heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Mieke Depovere, die loco advocaat Geert Dierickx verschijnt voor de verzoeker, en inspecteur Jan De Vleeschouwer, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Alexander Van Steenberge heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoeker heeft van 1 september 1992 tot 1 september 1998 een taverne uitgebaat, een activiteit waarvoor hij BTW-plichtig was.

Bij belastingcontroles worden er onder meer onregelmatigheden vastgesteld omtrent de BTW-aangiften. Wegens gebrek aan betaling worden er een reeks dwangbevelen uitgevaardigd ten laste van de verzoeker. De verzoeker lost de BTW-schulden gedeeltelijk af. De BTW-ontvanger in Halle vestigt een hypotheek op de woning en een weiland van de verzoeker als zekerheid van de nog verschuldigde BTW.

Aan de verzoeker wordt een gedeeltelijke kwijtschelding verleend van de geldboeten en van de moratoire interesten.

3.2. Op 15 juni 2010 dient de raadsman van de verzoeker en zijn echtgenote een verzoek tot onbeperkt uitstel in op grond van de artikelen 84quinquies en volgende van het BTW-wetboek.

3.3. Op 15 juni 2010 brengt de BTW-ontvanger van het ontvangkantoor te Mechelen het volgende positief advies uit:

“Stel ik om menselijke redenen toch voor om op het verzoekschrift positief te beslissen en mits betaling van de totale som van € 4.200 (€ 2.000 onmiddellijk + 10 maal € 220) definitief OUI (onbeperkt uitstel van de invordering) voor het saldo toe te staan”.

Op 30 juni 2010 brengt de Inspecteur-diensthooft van de invorderingsinspectie Mechelen het volgende gedeeltelijk gunstig advies uit:

“Ik stel dan ook voor, inzake BTW, om slechts onbeperkt uitstel van invordering te verlenen mits betaling van 36.000 EUR. Gezien de financiële situatie en de leeftijd van de betrokkene, stel ik voor toe te staan dat het bedrag wordt betaald in maandelijkse afbetalingen van 300,00 EUR en dit gedurende 10 jaar”.

Op 16 juli 2010 beslist de gewestelijke directeur van de BTW te Mechelen om de aanvraag van de verzoeker gedeeltelijk in te willigen:

“Dit betekent dat de dwingende voorwaarde is dat een totaal bedrag van € 36.000,00 wordt betaald door middel van 120 maandelijkse betalingen van € 300,00 met vermelding van bovenvermelde referte. Deze gunstmaatregel wordt dan ook maar verworven op voorwaarde dat het volledige bedrag (€ 36.000,00) betaald is.

Het onbeperkt uitstel van invordering van de btw heeft, met andere woorden, slechts uitwerking na de effectieve betaling van € 36.000,00 door de verzoekers dat bestemd is om te worden aangewend op de verschuldigde belasting en voor zover de eventuele andere voorwaarden zijn nageleefd.

Deze beslissing is genomen rekening houdend met de financiële situatie en de leeftijd van de verzoekers en in het kader van de gelijkberechtiging van alle belastingplichtigen.”

3.4. Op 12 augustus 2010 dienen de verzoeker en zijn vrouw administratief beroep in tegen de beslissing van de gewestelijke directie.

De beroepscommissie verricht een onderzoek naar de vermogenstoestand van de verzoeker.

Op 15 september 2010 wordt de raadsman van de verzoeker uitgenodigd voor de zitting van de beroepscommissie onbeperkt uitstel op 4 oktober 2010. De raadsman van de verzoeker wordt op deze zitting gehoord.

3.5. Op 4 oktober 2010 verwerpt de beroepscommissie het administratief beroep en bevestigt de beslissing van de gewestelijke directeur van de BTW te Mechelen op basis van de volgende motivering:

“Overwegende dat een verzoek tot onbeperkt uitstel van de invordering van de belasting over de toegevoegde waarde enkel ontvankelijk is voor zover de verzoeker, die niet kennelijk zijn onvermogen heeft bewerkstelligd, zich in een toestand bevindt waarin hij niet in staat is om, op duurzame wijze, zijn opeisbare of nog te vervallen schulden te betalen;

Overwegende dat het onbeperkt uitstel van de invordering van de belasting over de toegevoegde waarde de belastingschuldige, die ongelukkig en te goeder trouw is, een fresh start moet bieden, die hem in staat moet stellen opnieuw deel te nemen aan het maatschappelijk leven;

Overwegende dat het onbeperkt uitstel van de invordering een bijzondere regeling is voor belastingplichtigen te goeder trouw die omwille van tegenslagen, niet meer in staat zijn om op een duurzame wijze, hun fiscale schulden te betalen;

Overwegende dat (bij) het verlenen of weigeren van onbeperkt uitstel van de invordering de directeur (en in een later stadium de Beroepscommissie) rekening moet houden met:

- o de door de belastingschuldige (of zijn echtgenoot) vermelde bijzondere elementen in zijn verzoek;
- o de vermogenstoestand en de inkomsten en uitgaven van de huishouding van de verzoeker, op basis van het verslag van de behandelende ambtenaar;
- o de vervallen of nog te vervallen fiscale schulden van de verzoeker;

Overwegende dat op grond van dezelfde criteria de directeur (of de Beroepscommissie) het bedrag bepaalt van de som die de verzoeker

onmiddellijk of gespreid moet betalen en die bestemd is om te worden aangewend op de verschuldigde belastingen;

Overwegende dat de gunst van het onbeperkt uitstel van de invordering van de belasting over de toegevoegde waarde ook kan worden verleend voor de door een belastingplichtige verschuldigde interesten en fiscale boeten, maar niet voor de verschuldigde vervolgingskosten;

Overwegende dat de gedeeltelijke betaling van de openstaande belasting-schuld in ieder geval een conditio sine qua non is om voor het onbeperkt uitstel van de invordering in aanmerking te komen (M.v.T., Gedr. St. Kamer 2004-2005), nr. 1437/1 en 1438/1, p. 207);

Overwegende dat de wetgever uitdrukkelijk heeft bepaald dat het onbeperkt uitstel van de invordering van de belastingschuld slechts uitwerking heeft na de effectieve betaling door de verzoeker van het bedrag dat bestemd is om te worden aangewend op de verschuldigde belastingen (artikel 84quinquies, § 1, 3de alinea, WBTW);

Overwegende dat in casu rekening moet worden gehouden met het feit dat:

- o de heer VELLEMANNS samen met zijn echtgenote, eigenaar is van het onroerend goed gelegen te 1755 GOOIK, Molenstraat 53;
- o dat de heer VELLEMANNS in de loop van het jaar 2004 via de NV SONY EUROPE (BELGIUM) in totaal een netto bedrag ad 53.836,43 € ingevolge eindetewerkstelling heeft ontvangen;

Overwegende dat rekening houdende met de vermogenstoestand (eigendom in onverdeeldheid samen met zijn echtgenote) en de inkomsten en uitgaven van de verzoeker (waaronder de in 2004 ontvangen inkomsten), integraal aan de vooropgestelde betalingsvoorwaarde kan worden voldaan;”

3.6. Dit is de bestreden beslissing, die het voorwerp uitmaakt van de vordering tot schorsing.

Op 26 oktober 2010 werd zij per aangetekende brief aan de verzoeker ter kennis gebracht.

IV. Onderzoek van de vordering

4. Overeenkomstig artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot de schorsing van de tenuitvoerlegging worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd

die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

Het moeilijk te herstellen ernstig nadeel

Standpunt van de partijen

5. De verzoeker situeert in zijn verzoekschrift het moeilijk te herstellen ernstig nadeel dat hij ingevolge de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing meent te kunnen lijden op twee vlakken.

De verzoeker voert vooreerst aan dat hij als gevolg van de bestreden beslissing ten onrechte de door de beroepscommissie opgelegde voorwaarden en de eruit voortvloeiende gevolgen zal dienen te ondergaan. Aangezien de verzoeker in de onmogelijkheid verkeert om de opgelegde voorwaarden, bestaande uit een maandelijkse afbetaling van 300 euro gedurende 120 maanden, na te leven, is hij blootgesteld aan het verlies van het onbeperkt uitstel van de invordering en aan alle gevolgen en middelen van tenuitvoerlegging. Artikel 84decies van het Wetboek van de belastingen over de toegevoegde waarde bepaalt immers dat de belastingplichtige het voordeel van onbeperkt uitstel verliest indien hij de opgelegde voorwaarden niet eerbiedigt. Het verlies van het voordeel houdt in dat de administratie opnieuw kan overgaan tot het toepassen van alle middelen van tenuitvoerlegging. Voorts ondergaat de verzoeker een ernstig moreel nadeel. Bij een onmiddellijke tenuitvoerlegging zou de verzoeker geconfronteerd worden met de onmogelijkheid van een nieuwe start. De bestreden beslissing is gesteund op nieuw aangehaalde maar volledig achterhaalde feiten waardoor het moreel nadeel voor de verzoeker ondraaglijk wordt. Die morele druk neemt jaar na jaar toe, nu zijn studerende kinderen bijkomende kosten vereisen die een groter aandeel vormen van het reeds ontoereikende budget van de verzoeker. Het moreel nadeel is bijzonder ernstig en zal niet hersteld kunnen worden door een later tussen te komen vernietigingsarrest. Indien de bestreden beslissing niet zou worden geschorst, dan zal er naar alle waarschijnlijkheid nog geruime tijd overheen gaan

alvorens over het annulatieberoep een uitspraak volgt. Het eventueel later tussen te komen annulatiearrest zal een maat voor niets zijn, indien de BTW-administratie zou zijn overgegaan tot aanwending van haar middelen van tenuitvoerlegging. Mocht elk van deze aspecten op zich niet volstaan om de schorsing te verantwoorden, dan is dat in ieder geval wel zo wanneer men al deze aspecten globaal beschouwt.

6. De verwerende partij antwoordt in haar nota dat de aangevochten beslissing op heden nog geen uitwerking heeft. Artikel 84quinquies, § 1, laatste lid, van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde bepaalt immers:

“Het onbeperkt uitstel van de invordering van de belastingschuld zal slechts uitwerking hebben na de betaling van de in het tweede lid vermelde som”.

Of de beslissing al dan niet uitwerking zal hebben, is enkel afhankelijk van de verzoeker die tot op heden nog niet is overgegaan tot betaling. Het is moeilijk denkbaar om een beslissing die nog niet in werking is getreden, te schorsen. Een beslissing die nog geen uitwerking heeft, kan niet gedwongen ten uitvoer worden gelegd. Daarenboven is de ontvanger op dit ogenblik nog niet overgegaan tot de gedwongen inning van de BTW-schulden. Het ligt evenmin in de bedoeling van de BTW-administratie om daartoe over te gaan zolang er een procedure hangende is voor de Raad van State. Artikel 84nonies van het Wetboek van de belastingen over de toegevoegde waarde wordt toegepast wanneer er procedures aanhangig zijn voor de Raad van State, daar de wetgever gewild heeft om de invordering te schorsen tot op het ogenblik dat de beslissing over de vraag om onbeperkt uitstel van de inning van de belastingschuld definitief is geworden. Het door de verzoeker ingeroepen risico op gedwongen tenuitvoerlegging bestaat op dit ogenblik derhalve niet. Het ingeroepen moreel nadeel kan daardoor evenmin worden aangenomen. Het moeilijk te herstellen, ernstig nadeel kan niet voortvloeien uit het feit dat hij het voordeel van onbeperkt uitstel zou verliezen wanneer hij wel een betaling verricht, maar nadien niet de opgelegde voorwaarden verder naleeft.

Beoordeling

7. De verzoeker voert in eerste instantie aan dat naar aanleiding van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing de BTW- administratie opnieuw kan overgaan tot het toepassen van alle middelen van tenuitvoerlegging.

Het risico van de toepassing van “alle middelen van tenuitvoerlegging” kan niet als een moeilijk te herstellen ernstig nadeel worden aangemerkt. Het ingeroepen risico op een moeilijk te herstellen ernstig nadeel moet voortvloeien uit de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing zelf. Er moet bijgevolg een causaal verband bestaan tussen de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing en het aangevoerde risico op een moeilijk te herstellen ernstig nadeel. De schorsing moet dat nadeel kunnen verhelpen of de realisatie ervan verhinderen.

Het risico op de tenuitvoerlegging volgt niet uit de bestreden beslissing als zodanig, maar wel uit het feit dat de verzoeker achterstallige belastingschulden heeft wegens het uitbaten van een taverne gedurende de jaren 90.

Artikel 85 van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde bepaalt dat bij gebreke aan betaling van de belasting, interesten, administratieve geldboeten en toebehoren, de ambtenaar die met de invordering is belast een dwangbevel uitvaardigt. Dit dwangbevel vormt de uitvoerbare titel van de belastingsadministratie en is het begin van de gedwongen tenuitvoerlegging.

Aan de verzoeker werd op 20 december 2001 een dwangbevel betekend waartegen hij geen verzet heeft aangetekend. De verzoeker loopt sedert de betekening van het dwangbevel het risico dat tegen hem overeenkomstig artikel 85 en volgende van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde middelen van tenuitvoerlegging kunnen worden aangewend. Het risico van effectieve tenuitvoerlegging is bijgevolg afhankelijk van de uitvoering van

voornoemd dwangbevel en staat niet in causaal verband met de tenuitvoerlegging van de thans bestreden beslissing.

Wel is het zo dat conform artikel 84nonies van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde het indienen van het verzoek of van het voorstel tot onbeperkt uitstel van de invordering van de belastingschuld alle middelen van tenuitvoerlegging tijdelijk schorst tot op de dag dat de beslissing van de directeur definitief is geworden of, in het geval van beroep, tot op de dag van de kennisgeving van de definitieve beslissing van de commissie bedoeld in artikel 84octies van voornoemd wetboek. Het ingeroepen nadeel, zijnde het risico van de effectieve tenuitvoerlegging, bestond reeds voordien, maar is gedurende de behandeling van de aanvraag geschorst. Het ingeroepen materieel nadeel vertoont geen direct oorzakelijk verband met de bestreden beslissing, zolang laatstgenoemde niet definitief is.

8. Uit de nota van de verwerende partij blijkt dat de belasting-administratie artikel 84nonies op die wijze interpreteert dat de middelen van tenuitvoerlegging worden geschorst gedurende de behandeling van een annulatie- en schorsingsprocedure voor de Raad van State. Hierdoor dient de verzoeker niet te vrezen dat het door hem aangevoerde nadeel zich tijdens de behandeling van zijn annulatieberoep zal verwezenlijken.

9. De verwerende partij verleent bovendien betalingsfaciliteiten aan de verzoeker waardoor hij niet meteen de volledig openstaande belastingschuld dient af te lossen. Er wordt in de bestreden beslissing aan de verzoeker als voorwaarde opgelegd om gedurende 120 maanden 300 euro af te betalen. Indien de verzoeker voldoet aan deze voorwaarde, volgt er geen gedwongen tenuitvoerlegging. Evenwel houdt de verzoeker voor dat hij deze voorwaarde onmogelijk kan naleven.

Uit de neergelegde stukken blijkt dat de verzoeker zich in een vrij moeilijke financiële situatie bevindt. Dit neemt niet weg dat de verzoeker niet aantoont dat het onmogelijk is om de periode van onzekerheid tot aan een

eventueel vernietigingsarrest te overbruggen. Uit de samenvattende nota van 27 september 2010 opgemaakt door de verwerende partij blijkt, op het eerste gezicht, dat de verzoeker en zijn echtgenote over inkomsten en spaartegoeden beschikken die een periode tot aan een eventueel vernietigingsarrest kunnen overbruggen.

10. Uit de voorliggende stukken blijkt ten slotte niet dat de verwerende partij aanstalten maakt om de openstaande schuld via uitvoerend beslag te innen. Aan de verzoeker werd reeds op 20 december 2001 een dwangbevel betekend zonder dat daarna tot een uitvoerend beslag is overgegaan op de goederen van de verzoeker. Er zijn op dit ogenblik geen concrete aanwijzingen voorhanden dat er bij niet naleving van de betalingsvoorwaarden onmiddellijk uitvoerend beslag zal worden gelegd.

11. De verzoeker voert in tweede instantie een moreel nadeel aan.

Gelet op wat voorafgaat wordt aangenomen dat de bestreden beslissing niet de oorzaak is van het moreel nadeel, maar wel de schuldenlast die de verzoeker sedert eind jaren negentig met zich meedraagt, waarbij de tijd dringt om dit probleem zo vlug mogelijk op te lossen.

Een moreel nadeel wordt in de regel hersteld door de morele genoegdoening die een vernietiging van de bestreden beslissing verleent. Dit is slechts anders indien de verzoeker bijzondere redenen aanvoert, die aannemelijk maken dat dit niet het geval is.

Daarbij komt dat het verlenen van een onbeperkt uitstel van de invordering volgens de wetgever als een “uitzonderlijke gunstmaatregel” moet worden aanzien. De weigering om aan de verzoeker onbeperkt uitstel te verlenen voor de volledig openstaande fiscale schuld, is gelet op het uitzonderlijk karakter van de gunst, voorspelbaar en is bijgevolg niet van aard om een ernstig moreel nadeel te doen ontstaan.

De verzoeker voert ten slotte aan een moreel nadeel te lijden omdat de weigering op steeds andere motieven steunt. Dit beweerde nadeel vloeit niet voort uit de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing, maar uit de motivering van de beslissing.

12. Uit wat voorafgaat volgt dat de verzoeker niet aannemelijk maakt ingevolge de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel te kunnen lijden.

Derhalve is niet voldaan aan de tweede cumulatieve voorwaarde van voormeld artikel 17, § 2.

Deze vaststelling volstaat om de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing te verwerpen.

BESLISSING

De Raad van State verwerpt de vordering.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 31 maart 2011, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Daniël Moons, staatsraad, waarnemend voorzitter,
bijgestaan door

Wim Geurts, griffier.

De griffier

De voorzitter

Wim Geurts

Daniël Moons